

FEM UNA ESCAPADA

DESCOBRINT EL PRIORAT

Vinyes, cellers cooperatius i la DO Montsant

En aquesta ocasió us proposem una ruta motoritzada per conèixer alguns municipis del Priorat on es fa vi emparat sota la Denominació d'Origen Montsant. És un itinerari que ens porta a visitar la zona sud i nord-est de la comarca. La producció

vinícola està concentrada en gran part en cellers cooperatius, tot i que cada vegada hi ha més cellers particulars. Com a visites obligades ens fixem en els cellers cooperatius de Cornudella i Falset, de l'arquitecte vallenc, deixeble de Gaudí, Cèsar Martinell, qui a principis del segle XX va projectar força cellers modernistes, també anomenats 'catedrals del vi', especialment a les contrades tarragonines però també va ser el creador de projectes d'altre edificis a diferents punts de Catalunya, com la farinera de Cervera.

Iniciem la ruta entrant a la comarca per la C-242 que ve des de Reus i ens aturem a Cornudella de Montsant on podem contemplar el celler cooperatiu. També és d'interès la seva església

parroquial d'estil renaixentista, obra de Pere Blai.

Molt a prop de Cornudella trobem una petita pedania que rep el nom de Siurana. Són de màxim interès la seva església romànica de Santa Maria i les restes del castell àrab, així com els seus llegendaris cingles.

Després marxem en direcció Falset, capital de comarca, on no oblidarem la visita al celler de la Cooperativa Agrícola, un edifici modernista construït el 1919 per Cèsar Martinell. Altres visites d'interès són l'església parroquial, el castell d'origen medieval, el Portal del Bou, la plaça porxada de la Quartera amb el Palau dels Ducs de Medinaceli (1630), el Palau dels Comtes d'Azara del segle

XVIII, i el meravellós paratge de roca roja de l'ermita de Sant Gregori, a 2 Km de Falset en direcció Reus.

De Falset ens dirigim a Marçà. Alguns punts d'interès són l'església barroca de Sant Joan i el museu d'escultura LulaPérez-MarçàGiné.

El següent poble que trobem és Capçanes, voltat de vinyes per una banda i de boscos espessos per l'altra. El seu celler cooperatiu és un model de gestió i bona coordinació, característiques que han permès que es pugui dur a terme el complex procés productiu del vi kosher (per a la comunitat jueva). Kosher significa 'apte' en hebreu. És a dir, apte per a ser consumit per totes aquelles persones que segueixen els preceptes de les lleis religioses jueves. El vi es comercialitza fins i tot a Israel.

piragüisme i també passar una bona jornada d'esbarjo.

El Masroig, vila de terres rogenques, amaga racons llegendaris, com l'ermita de la Mare de Déu de les Pinyeres, i el poblat protohistòric del Puig Roig del Roget (IX-VII aC), l'únic de l'època a tot Catalunya totalment excavat, del qual es pot veure la planta sencera. El seu celler cooperatiu és a l'avantguarda de producció tant vinícola com oleícola.

El Molar conserva vestigis arqueològics celtibèrics i romans, al paratge del mont Calvari i l'antiga font, on es troba un camp d'urnes (amb 172 urnes). Com Bellmunt del Priorat va ser una vila d'activitat minera on s'explotava plom, barita, manganès, i la popular greda o terra de batà que servia antigament per a treure les taques de greix.

I finalment visitarem també La

Capçanes és pàtria del famós guerriller austracista 'Carrasclat', l'estàtua del qual presideix l'entrada del poble. També us podeu apropar a la Font de Santa Rosalia que disposa d'una àrea d'esbarjo.

Els Guiamets és un poble situat enmig d'un bonic paratge retallat per les serres de Llaberia i el Montalt. Té un pantà de 10.500.000 m3 de capacitat on s'hi pot practicar la pesca i el

Figuera, que ens sorpren amb la seva extraordinària vista sobre la comarca i les terres veïnes, que albirarem des de diverses mirandes com la del Balcó del Priorat (Coll d'en Solans), la del Guixar, o la de l'ermita de Sant Pau. En aquest darrer punt hi trobem l'observatori de l'exèrcit republicà durant la Batalla de l'Ebre (restes de trinxera). No ens podem oblidar de recomanar el plat típic del poble: les crestes de la Figuera (massa de patata farcida de carn picada).

LA PICA DEL CANIGÓ

El podem conèixer com el pic de Balaig o el Montserrat del nord. Però el seu nom més popular és el Canigó. Jacint Verdaguer li va dedicar un dels seus poemes èpics més reconeguts a aquesta muntanya situada en territori francès, entre el Rosselló, el Conflent i el Vallespir, però carregada de simbolisme per a l'excursionisme català, ja que representa la unió dels pobles de parla catalana de banda i banda dels Pirineus, que van ser separats políticament amb el Tractat dels Pirineus. Com a record d'aquesta unió, cada any per Sant Joan s'encenen les fogueres de gairebé tot Catalunya amb el foc que crema al cim del Canigó i que s'encén amb la flama de la llengua catalana, que es guarda durant tot l'any al Castellet de Perpinyà.

La primera ascensió documentada a la Pica del Canigó és la de Pere II El Gran, Rei de Catalunya i Aragó, l'any 1285. Si volem seguir les seves passes, hi ha molts camins diferents per fer el cim. Us proposem pujar per la ruta més clàssica i fàcil, que comença al Refugi dels Cortalets i que, en poc més de dues hores, ens porta fins al cim (2.784 m).

Per arribar al refugi en cotxe, hem de d'anar fins a Prada de Conflent, i des d'allà, agafar la carretera que porta a Villerac. Després de travessar aquest petit poble, acaba la carretera i es converteix en una pista forestal, indicada amb el rètol "Massís del Canigó". La seguirem durant 23 quilòmetres fins arribar als Cortalets.

Des del refugi, situat a 2.150 metres, agafem el GR 10 en sentit sud-oest. De seguida, arribem al Pla dels Estanyols, un llac emmig dels cingles que rep l'aigua que baixa de les glaceres dels cims dels voltants. Caminem mitja hora més i arribem a la Font de la Perdiu, on podem reomplir les cantimplors. En aquesta font s'ajunta el camí que ve del refugi de la Bonaigua per la dreta. Per pujar al Canigó, però, haurem d'agafar el camí de l'esquerra, senyalitzat amb marques grogues de pintura.

La pujada per aquest sender ja ens delecta amb les primeres fabuloses vistes de l'excursió. Des del petit promontori de roques conegut com Roc dels Isards podem veure les escarpades parets verticals del Pic Barbet i la glacera del Canigó. Una altra formació que ens deixarà bocabadats, tot i les seves reduïdes dimensions, és la Portella, una esclatxa a l'aresta de la muntanya, just als peus de la Pica del Canigó.

Aquí iniciem el tram final de l'ascensió per la cara nord-oest de la muntanya, que per un camí ben senyalitzat i marcat, ens porta a la Pica del Canigó, coronada per una taula d'orientació i

una gran creu de ferro. Des del cim, les vistes són impressionants. En els dies clars podem veure tota la costa mediterrània, des de Marsella i el Golf de Lleó fins al Cap de Creus i el Golf de Roses. Mirant al sud, podem arribar a veure el Montseny, Montserrat i Collserola. I a l'oest, la Pica d'Estats i la Maladeta. Fins i tot, quan la visibilitat és molt bona, la nostra vista abasta fins als Alps francesos i les Balears.

El camí de tornada es pot fer pel mateix lloc per on hem pujat però, per a aquells que no els faci por les altures i estiguin acostumats a l'alta muntanya, el millor és acabar l'excursió fent el camí circular, senyalitzat amb les marques de color groc i que baixa pel Pic Barbet i l'anomenada Xemeneia, una canal rocosa amb uns crestes impressionants. Algunes s'aixequen tan fines i afilades, com agulles, que reben el nom de "sentinelles", perquè semblen guardes d'aquest paratge.

En el descens per l'altra banda del Canigó, trobem a la nostra esquerra la Bretxa Durier, un via de pas oberta entre les muntanyes amb càrregues de dinamita l'any 1.886. També passem per la Portella de Vallmanya, que separa el Puig Sec i el Pic Barbet. Hem de seguir la cresta de Barbet, tota de gespa, per l'esquerra a l'accés de la portella, en direcció nord. Passada la cresta, el camí baixa ràpidament, en ziga-zagues, cap al refugi dels Cortalets, on hem començat l'excursió. Entre la pujada i el descens, hauran passat unes quatre hores.

